

אם שלישו : 276
הדינה (לאחר אברהם)

אלהינו ואלהי אבותינו

אִפְרָה מִעֹקֵץ אֲשֶׁר קָרָאנוּ בְשֵׁלֶשֶׁת כַּפּוֹת בְּהַרְשׁ
הָיָה הַכְּנִי, נִדְעָנוּ הַיָּמִי הַכְּנִי, אֲךָ עָמָה
הַלְּאָנוּ: דַּעְבְּנוּ בְשִׁמּוֹנָהּ בּוֹ שְׂמָאֵלִית וְיִמְנִית, הַלְּא
שְׁלֶשֶׁתוֹן קְבָעֵתִי הַגְּנִית, וְיִמְלֵךְ עֵן אֲנִי לְכַתּוּב דַּח וְנִית,
עַל נְבִי חֲרִישׁוֹ חֲרִישִׁים הָאֲרִיכוּ מַעֲנִית: וְעִמְתִי בְהַשְׁעָה
כּוֹ בְּקִלְמָה וְחֶפֶר, חֶשֶׁד מַעֲלִי מַעֲלִי הוֹד וְצַפֵּר, טָרֶף טָרֶף
בּוֹ הַזֹּתוֹן אֲמָרִי עֶפֶר, הוּא עֲנֵדָה הַסּוֹפֵר: יוֹם עֲשִׂירִי צִוָּה
כִּן בְּנֵי הַחֹזֶה, קָתֵב לָךְ בְּסֶפֶר הַמִּחְנָה, לְזַכְרוֹן לְעַם נֶפֶס
וְנִקְוָה, אֶת עֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: מִגֵּן סֶדֶר חֲרָשִׁים פִּעֲשָׁרָה בּוֹ
הַעִיד, נְהִי וְיִלֵּל כִּמוֹ פִּי אֲפַעִיר, סֶדֶר פִּרְעֻנִיּוֹת בְּחֹף לְבָבִי
יִכְעִר, בָּבֵא אֵלַי הַפְּלִישׁ לְאֹמֶר הַתְּתָה הַעִיר: עַל אֱלֹהִי עַל
פִּי חֶכֶם וְרִיחִי, פְּצִיתִי עַל אֲרַבְעָתוֹן לֹו חֵן בְּלַבִּי וְרִיחִי,
צְרוּת עַל אֱלֹהִי קֶבֶר לִי פְרִיחִי, צְדִיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ
מְרִיחִי: קְרָאחִי שְׂמֵךְ מִהַנְחָם עַל רַעְתִּי, רָצָה עֵינִי וְשָׁכַע
קוֹל פִּנְיָהּ, שָׁמַע הַחֲנָתִי חִישׁ נֹא וְשׁוּעָתִי, אֵל תַּעֲלֵם
אֵינְךָ לְרוּחִתִּי לְשׁוּעָתִי: יוֹם סֶבֶת מֵאֹד לְקִרְיָהּ בּוֹ, וְנִשְׁתַּנּוּ
עָלֵי סֶדֶרִי נְחִיבוֹ, סֶדְרָתִי פִּשְׁעֵתִי יִגְלֶה לִי טוֹבוֹ, הַאֲמֹר
לֵים עַד פֶּה תֵבֵא:

כִּסֵּת סֶפֶר מֶלֶךְ בַּבֶּל עַל יְרוּשָׁלַם, וְנִדְעָה עַל נְשִׂי הַנּוֹבָא לִיחְזִיקָל הַנּוֹבָא (מִתּוֹבָה בְּכַל) וְנִדְעָה לְמִחוּב נְבוּזַבְדַּנֶּשֶׁת וְיָוֶם וְזֶה לְזִכְרוֹן לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּתּוּב סֶדֶר הַחֲרָשִׁים וְכוּ' - בְּחֹרֶשׁ סֶבֶת הַחֲרָשִׁים לְחֻשִׁים (כְּסֻפְתִּים מִיָּמֵינוּ) נִשְׁמַרְרָה לְחֻשִׁים עַד סִמְכָתוֹ מִי בְּקִיל וְחִי וְחִלְלָה, וְהָרָה הַמּוֹרְעוּתִיהָ כִּמּוֹ סֶבֶת הַחֲרָשִׁים (כְּסֻפְתִּים מִיָּמֵינוּ) וְאִם מְסֻבְבַּע דַּחְיָה, כּוֹתֵב בְּלֵב, עַל מִי עָקֵב וְכוּ' - עַל אֱלֹהִי הַחֲרוּת סֶדְרָתִי אִם וְאִם עַל מִי בְּחֹלֵל הַנֶּחֱרֵץ, כִּי אִם מִי, עַל אֲרַבְעָתוֹן - אֵן תְּרוֹם הַחֲרוּת לְיוֹנִית, בִּן מִיחָה כּוֹרָה הַסּוֹפֵר, וְזֶה מִיחָה מֶלֶךְ בַּבֶּל עַל יְרוּשָׁלַם, וְזֶה סִמְכָתוֹ עַל כְּסֻפְתִּים יְרוּשָׁלַם וְסֻפְתִּים בְּסֻפְתִּים מִיָּמֵינוּ, לֹו חֵן בְּלַבִּי וְרִיחִי - הַלּוֹא וְרִיחִי וְרִיחִי וְרִיחִי מִלְּבִי סֹאסֵר לְחִיּוֹת חֲרוּת אֵלַי, פְּצִיתִי עַל אֲרַבְעָתוֹן - עַל צִוּוֹת אֱלֹהִי, פְּצִיתִי - הַמִּלְּחָה.

(מתוך דניאל אצא 276-277)

א ויהי דבר יהוה אל
בשנה התשיעית בתוך העשירי בעשור לחודש אלול
אדם נחמ בתבילך את שם היום את עצם היום הזה ספר מלך
בבל אל ירושלם בעצם היום הזה:
(יחזקאל סוף פרק 25)

בשנת-מות המלך עזיהו ואראה א
את-ארצי ישב על-כסא רם ונשא ושוליו מלאים את-
ההיכל: שרפים עומדים וממעל לו שש כנפים שש כנפיהם
לאחד בשתיים ויכסה פניו ובשתיים יכסה רגליו ובשתיים
יעופף: וקרא זה אל-זה ואמר קדוש קדוש וקדוש יהוה:
צבאות מלא כל-הארץ כבודו: ונעו אמות הספים מקול
הקורא והבית יפלא עשן:
(יחזקאל סוף פרק 1)

עשרה בטבת

שמונה מאות וחמשים שנה ישבו ישראל בארצם מיום שהכניסם יהושע לשם, והולידו בנים
ובני בנים - עשרים דור, עד שעלה עליהם נבוכדנצר הרשע מלך בבל והגלהם: ארבע מאות
וארבעים שנה עד שבנה שלמה את בית המקדש, ועוד ארבע מאות ועשר שנים שהיה בית
המקדש קיים עד שהחריבוהו חיל כשדים.

ויהי בשנת התשיעית למלכו, בתוך העשירי בעשור לחודש, בא נבוכדנצר מלך בבל, הוא וכל חילו,
על ירושלם ויחז עליה ויכני עליה דים סביב; ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו.
פתשעה לחודש - ויחזק הרעב בעיר ולא היה לחם לעם הארץ; ותבקע העיר וגו' (מלכים ב-כה).

תרגום השבעים

תחילת שעבודם של ישראל בימי הבית השני, תחת יד הפרסים היתה, שבימי כורש מלך פרס
ותחת שלטונו נשלם. בנין הבית השני. משנפלה מלכות פרס, ירשה מלכות יון את מקומה
וישראל נשתעבדו ליונים.

אחד ממלכי יון שאוור אלכסנדר מוקדון, ותלמי שמו, בקש לו תואנה ורצה להתעלל בתורת
ישראל ובחכמיה, ויצו על החכמים שיתרגמו לו את התורה ליונית.
אלמלא בקש לו תואנה, היה מתחילה מגלה לחכמים את רצונו, ומועיד להם מקום חמן אחד
כדי שישבו בחבורה ויהו נרשאים ונותנים יחד בכל דבר של ספק תרגום, עד שמכניסם כולם
לדעת אחת. תלמי לא עשה כן אלא בקש תואנות והיה מתכן להכשילם. מה עשה?
חכמינו הקדמונים מספרים: 'מעשה בתלמי המלך שכנס שבעים ושנים וקנים, והכניסם בשבעים
ושנים בתים, ולא גלה להם על מה כנסם. ונכנס אצל כל אחד ואחד ואמר להם: 'כתבו לי
תורת משה רבכם! נתן הקדוש ברוך הוא בלב כל אחד ואחד עצה, והסכימו כולם לדעה
אחת: לא מצא תלמי שינוי כלל, בין תרגומו של זה לתרגומו של זה. אפילו באותם המקומות
שנתכנון הזקנים לשנות בתרגום מן המשמעות הידועה, כולם לדעה אחת נתכנון, וכשם שיצא
השינוי מתחת ידו של זה, כך יצא מתחת ידו של זה וכך מכל שבעים ושנים הזקנים. והיה בדבר
זה קידוש השם הגדול וקידוש שם ישראל וחכמיו.

(יחזקאל 25, סוף פרק 25)

(יחזקאל תעני)

(מתוך ספר היצירה)

שמונה בטבת - נכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך
והחשך בא לעולם שלטה ימים.